

Forbedret biodiversitet i skovlandbrug med husdyr

Hvordan øger skovlandbrug med husdyr biodiversiteten?

Forfattere:

Line Dinesen Jensen*, Jørgen Aagaard Axelsen
Aarhus Universitet, Denmark

*line.dinesen@agro.au.dk

Husdyrproduktion i skovlandbrug kombinerer brede læhegn og græsgange, hvilket skaber et mere forskelligartet landbrugsareal. Den egentlige biodiversitet i sådan et system vil ikke kun være de arter, der er sået og plantet i området, men summen af de arter, der understøttes i de levesteder, som systemet skaber.

Skovlandbrug skaber et forskelligartet areal. Hvilket f.eks. giver fuglene flere forskellige muligheder for **fødegrundlag** og **redepladser**. Derfor vil det tiltrække både arter, der er knyttet til **åbne arealer**, og dem, der er knyttet til **skovområder**.

Derudover tiltrækker husdyrenes gødningsklatter fluer, som igen tiltrækker visse fuglearter.

Foto: Marianne Fløe Hestbjerg, Hestbjerg Økologi (Venstre) & Cecilie Kobek-Kjeldager, Aarhus Universitet (Højre).

Skovlandbrug vil generelt forbedre biodiversiteten sammenlignet med landbrugsarealer med monokultur. Dog vil typen og forvaltningen af skovlandbruget have stor indflydelse på den egentlige effekt, da høje monokulturskove med ikke-hjemmehørende træarter vil understøtte relativt få arter. Et biodiversitetsfremmende læhegn bør derfor indeholde en række hjemmehørende træarter. Hvis de samme arter plantes i klynger, vil de desuden understøtte hinanden og reducere behovet for beskæring af hurtigtvoksende nabotræer. Derudover vil klyngerne skabe et større levested for de insekt- og fuglearter, der er knyttet mere specifikt til den enkelte art. Den anbefalede størrelse af klynger vil afhænge af de valgte arter, f.eks. skal mindre og/eller langsomt voksende træer og buske have større klynger, hvorimod hurtigtvoksende træer kræver mindre/ingen klyngedannelse.

Biodiversitetsfremmende læhegn kan stadig indeholde nogle hurtigtvoksende ikke-hjemmehørende arter for hurtig etablering, ammetræer, og gode muligheder for husdyrene.

Observationer af ynglende fuglearter på en dansk økologisk griseproduktion med skovlandbrug viser, at træer øger diversiteten og antallet af ynglende fugle i området. Både fuglearter forbundet med træer, og arter forbundet med åbne områder blev observeret. Brede læhegn gavner derfor ikke kun husdyrene ved at tilbyde skygge, hudpleje og et generelt mere attraktivt nærmiljø. Den naturlige biodiversitet nyder også godt af det forskelligartede miljø, som understøtter flere insekter og fuglearter.

TIPS TIL AT FORBEDRE BIODIVERSITETEN I SKOVLANDBRUG

- Plant hjemmehørende træarter (f.eks. stilk-eg og slåen)
- Plant flere forskellige træarter
- Plant træer af samme art i klynger
- Brug artsrige græsblandinger
- Forlæng genvækstperioden uden husdyr
- Opsæt relevante redekasser i træerne (til f.eks. mejser, broget fluesnapper, rødstjert, ugle og/eller tårnfalk)

Hvilke fugle vil jeg se?

Forvent ikke truede arter, men nyd i stedet sangene og synet af et bredt udvalg af almindelige trækfugle og/eller sangfugle.

Stillits, gulbug og munk er blot nogle af de fugle, der er observeret i dansk skovlandbrug, som ikke forekommer i åbne landbrugsarealer.

Foto: Isiwal/Wikimedia Commons/
CC BY-SA 4.0, via Wikimedia
Commons

Foto: Derek Keats from
Johannesburg, South Africa, CC BY
2.0, via Wikimedia Commons

Foto: Ron Knight from Seaford, East
Sussex, United Kingdom, CC BY 2.0,
via Wikimedia Commons

Med bidrag fra projektet **4F - Fremme af Frilandsgrise, Flora og Fauna**, finansieret af Organic RDD9.

